

Bemærkninger til lovforslaget.

Udformningen af forslaget til lov om almindelig omsætningsafgift bygger i vidt omfang på den i august 1958 afgivne Betænkning om Forbrugsbeskatning (betænkning nr. 202). Afgiftssystemet i lovforslaget er i øvrigt bortset fra det led, hvori afgiften opkræves, af tilsvarende art som det, der gælder for den i henhold til lov nr. 43 af 14. marts 1955 opkrævede afgift på manufakturvarer, radio og fjernsyn m. v. (i det følgende betegnet som manufakturafgiftsloven). Systemet i denne lov er på mange væsentlige punkter anvendeligt også for en generel afgift.

Ved udarbejdelsen af lovforslaget er der endvidere taget hensyn til erfaringer, som er indhøstet i Norge og Sverige, idet begge disse lande har en almindelig omsætningsafgift af tilsvarende art som den i nærværende lovforslag omhandlede.

Princippet i opbygningen af den foreslåede afgift er, at der normalt kun skal svares afgift af den enkelte vare én gang, nemlig ved dens afsætning fra detailhandler til forbruger. Når afgiften foreslås opkrævet i detailledet, skyldes det bl. a., at afgiftsopkrævningen i dette led har den fordel, at den medfører en mere ensartet og ligelig afgiftsbelastning, end det er muligt at opnå under en afgift i et tidligere led.

Det er normalt en ulempe ved afgift i detailledet, at alle detailforretninger, herunder mange små og vanskeligt kontrollable, drages ind under afgiftssystemet. Imidlertid vil det ved udnyttelsen af moderne kontorteknik være muligt at afbøde denne ulempe ved detaileddsafgiften. Ved praktiseringen af afgiftsloven er det tanken én gang årligt at lade alle engrosvirksomheder m. v. indsende oplysning til toldvæsenet om størrelsen af deres samlede afsætning i det forløbne år til hver detailhandler. Disse oplysninger vil ved anvendelse af elektroniske databehandlingsmaskiner kunne bearbejdes langt hurtigere og billigere, end der hidtil har været mulighed for. Toldvæsenet vil herigennem få et materiale, der giver gode muligheder for at kontrollere afgiftserlæggelsen med et forholdsvis begrænset personale.

Systemet i afgiften er i øvrigt, at alle virksomheder, der fremstiller eller handler med afgiftspligtige varer, skal registreres af toldvæsenet. De registrerede virksomheder kan indbyrdes handle med afgiftspligtige varer, uden at der skal erlægges afgift; men når de sælger varer til forbrugere eller til virksomheder, der ikke er registreret, skal de

opkræve afgift ved salget. De således opkrævede afgifter skal efter periodevise opgørelser indbetales til toldvæsenet.

For at begrænse antallet af registrerede virksomheder er forslaget dog udformet således, at virksomheder inden for visse erhvervsområder, hvoraf især skal nævnes landbrug, gartneri, skovbrug og fiskeri, er fritaget for registrering for så vidt angår afsætning af disse erhvervs normale afsætningsprodukter. Desuden foreslås bl. a. en del småvirksomheder holdt uden for registreringen.

Til § 1.

Denne indledningsparagraf indeholder blot en kort angivelse af, hvad lovforslaget omhandler.

Afsnit I indeholder bestemmelserne om, hvilket vareområde der omfattes af afgiften.

Til § 2.

Ifølge denne paragraf omfatter afgiftspligten alle varer, dog med de undtagelser, som er angivet i den følgende paragraf.

Det fastslås samtidig, at afgiftspligten omfatter såvel nye som brugte varer. Dette er i overensstemmelse med de gældende regler i manufakturafgiftsloven og tilsvarende tidligere gældende forbrugsafgiftslove. Både af praktiske og kontrolmæssige grunde er det nødvendigt, at afgiften også hviler på omsætningen af brugte varer, da det i mange tilfælde vil være vanskeligt at afgøre, om en vare skal betragtes som ny eller brugt, og fordi enhver undtagelse fra afgiftspligten vanskeliggør de handelens opkrævning af afgiften og kontrollen med afgiftens rigtige erlæggelse.

Til nærmere forklaring af afgiftspligtens omfang anføres i paragraffen, at afgiftspligten ikke omfatter fast ejendom, luftfartøjer og skibe, dog bortset fra lystfartøjer. Omsætningen af fast ejendom egner sig ikke til at gå ind i systemet under en almindelig omsætningsafgift, medens luftfartøjer og skibe foreslås holdt uden for afgiften, fordi disse transportmidler væsentligst arbejder i international konkurrence. De afgiftsmæssige forhold i disse tilfælde omtales nærmere i bemærkningerne til lovforslagets afsnit VI.

Afgiften omfatter som nævnt kun varer. Tjenesteydelser (arbejdsydelser) bliver derfor ikke belagt med afgift bortset fra de tilfælde, hvor arbejds-